

Sukukirjan tekeminen Sukuohjelmisto 8.0:n avulla

Tuon esille niitä pääasioita, jotka otin huomioon Kuukan suvut - sukukirjan tekemisessä.

Kirja valmistui heinäkuussa 1997 ja se palkittiin keväällä 1998 Kotkan sukututkimuspäivillä yhtenä neljästä kunniamainan saaneena kirjana.

Käsittelen aiheesta viisi seuraavaa pääkohtaa:

- alkuvalmistelut
- tietojen tallennus
- tietojen tulostus ja taitto
- painatus
- rahoitus

Alkuvalmistelut

Kirjan valmiiksi saaminen osoittautui heti alusta lähtien aikaavieväksi, henkisiä voimavaroja koettelevaksi ja rahapussia keventäväksi projektiksi. Taustatueksi päätin perustaa sukuseuran ja niinpä neljä Kuukka-suvun jäsentä allekirjoitti 6.4.1993 Tampereella Sukuseura Kuukka - nimisen yhdistyksen perustamiskirjan.

Siihen aikaan (ehkä vieläkin) oli ensin hankittava tietosuojalautakunnan lupa henkilötietojen keräämistä ja tallettamista varten. Tämän jälkeen oli mahdollisuus hankkia väestörekisteristä nykyisten (1966 ja sen jälkeen eläneiden) Kuukka - nimisten henkilöiden tiedot. Lähinnä niistä sai syntymätiedot, kuolintiedot, osoitteet ja ammatit, mutta myös vanhempi - lapsi - suhde useimmiten selvisi.

Tämän jälkeen kaikille, joiden osoitteet oli selvinyt saadusta rekisteristä, lähetettiin sukutietolomake ja kutsu sukuseuran perustavaan kokoukseen. Sukutietolomakkeella kysyin henkilön vanhempien, isovanhempien, puolison ja lasten perustiedot ja niiden lisäksi kiinnostusta sukukirjaa kohtaan. Lähetetyistä sukutietolomakkeista palautettiin 40 prosenttia.

Alkuvalmisteluihin liittyi myös ATK- laitteiden ajanmukaistaminen ja kirjoittimen hankkiminen.

Tietojen tallennus

Sukutietojen tallennuksen olin aloittanut sukuohjelman 3.5-versiolla. 7.0-version jätin väliin ja siirsin tiedot suoraan sukuohjelma 8-0-versioon. Siirrossa ei ollut ongelmia. Kuukka - nimiset kuuluvat seitsemään eri sukuun ja jokaisen suvun tallensin omaan tiedostoon.

Se periaate, kuinka laajasti sukuun kuuluvia henkilöitä haluaa tuoda julkaisussa esille, on syytä ratkaista jo tallennusta aloitettaessa. Tässä kirjassa rajaus tehtiin niin, että kaikki ne henkilöt, joiden jompikumpi vanhempi on tai on ollut Kuukka - niminen, kerrottiin kirjassa. Mukavampi on ehkä kuitenkin ratkaisu, jossa 3-4 viimeisen sukupolven ajalta kaikki sukuun kuuluvat ovat kirjassa mukana. Sellainen sukukirja, jossa mukaan otetaan kaikki 1700-luvun alussa eläneen henkilön jälkeläiset, kertoo jo useammasta suvusta ja voi tietysti joissakin tapauksissa olla perusteltuakin.

Varsinaisesti yhtä henkilö koskevia yksityiskohdaisempia tietoja kannattaa tässä vaiheessa tallentaa mahdollisimman kattavasti. Myöhemmin voi jättää jotakin pois, jos on tarpeen, kun ajattelee esimerkiksi kirjan ”tasapaksuisuutta” kaikilta osin.

Tietojen tulostus ja taitto

Tässä työssä valitsin taittajaksi sukuun kuulumatoman ammattihenkilön, jolla oli kaikki valmius kirjan taittamiseen. Hänen vaatimuksensa ja toiveensa vaikuttivat siihen, mitä tietoja ja missä muodossa hän tiedot halusi.

Edellä jo mainitsin, että kirjassa on seitsemän eri sukua. Kukin suku alkaa seuraavasta sukutaulunumerosta, mihin edellinen päättyy, esimerkiksi Lemmin Kuukat ovat sukutauluissa 376-615 ja Suommenniemen Kuukat sukutauluissa 616-705. Tämä valinta helpotti hakemiston tulostamista ja editointia. Sivunumerot hakemistossa olisivat olleet kovan

työn takana, kun sivunumerot vaihtuivat jatkuvasti taittajan lisätessä kuvia tekstien väliin.

Taittaja halusi aineiston rtf - muodossa ja lisäksi yhtenä paperitulosteena. Valokuvat (50 kpl) numeroin sekä kuvan taakse että paperitulosteeseen, johon esitin myös oman käsitykseni valokuvien sijainnista. Kuvatekstit kirjoitin käsin punaisella paperitulosteeseen.

Tiedonsiirrossa oli joitakin ongelmia; yleensä oli sanoja yhdessä tai sitten sanojen välissä oli välilyöntejä liikaa. Tämä johti siihen, että taittaja joutui käytännössä käymään läpi koko aineiston rivi riviltä. Taittajan taitto-ohjelman nimi oli QuarkXpress Passport ja kuvankäsittelyohjelman nimi oli Adobe Photoshop.

Taittajan saatua ensimmäisen vedoksen valmiiksi, suoritin oikoluvun ja tein korjaukset ja lisäykset vedokseen. Korjausten tekemisen jälkeen otettiin vielä yksi vedos ja kävin korjatut kohdat läpi. Lopputuloksena kirja oli kansia myöten valmis kahdella ZIP- levykkeellä noin 107 Mb:n suuruisena.

Painatus

Painatukseen liittyvissä asioissa minulla oli apuna eräs sukuun kuuluva kirjailija, joka on ollut FinnEpos-kustannusyhtiön toiminnassa mukana sen alusta asti. Hän hankki ISBN- numeron, valitsi paperin laadun ja paksuuden, suoritti painotalojen kilpailuttamisen ja oli muutenkin mukana tämän kirjan luomisprosessissa.

Kirjapainohinnoissa oli suuri hintahaitari, johon vaikutti se seikka, käytettiinkö perinteistä paino-

menetelmää, vai digitaalista tulostusta. Sidontamenetelmä vaikutti myös hintaan ratkaisevasti.

Kirjapainon kanssa yhteistyö sujui hyvin ja myös he tulostivat yhden vedoksen, joka piti hyväksyä ennen kirjan tekemistä. Tässäkin vaiheessa oli vielä mahdollisuus tehdä pieniä korjauksia.

Rahoitus

Varsinaiseen tutkimiseen käytin omaa rahoitustani. Tämä on selvä asia silloin, kun kyseessä on harrastus. Jos tutkimiseen käytetyn ajan yrittäisi hinnoitella ja vielä yrittäisi saada rahat takaisin kirjan hinnoissa, niin kukaan ei varmaankaan kirjaa raski-si ostaa.

Muita menoja on kirjaprojektissa yllin kyllin, kuten muut tilatut tutkimukset, taitto ja painatus sekä markkinointi (myyntikirjeet). Verotus on hyvä selvittää ja mahdollisuuksien mukaan jakaa menot ja tulot useammalle kalenterivuodelle.

Suoranaista muista menoista tilatut tutkimukset ja taitto katettiin ennakkomyynnillä ja painatuskustannukset varsinaisella myynnillä, joka tapahtui sukujuhlissa välittömästi kirjan valmistuttua. Maksuaikaa oli kaksi viikkoa.

Kirjaa painettiin 300 kappaletta ja sen kappale-hinta määräytyi siten, että ennakkokiinnostus kirjaa kohtaan ja sen lisäksi muutama kymmenen lisäkappaletta kattaisivat kaikki suoranaiset kustannukset. Tämä osoittautui sopivaksi tavaksi hoitaa rahoitus ja vielä myymättä olevat muutamat kymmenet kappaleet tuovat jatkossa mukavan pesämunan sukuseuran toiminnan rahoittamiseen.